

Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης

Ξάγαμε το βόδι και ... μας πείραξε η ουρά

Δε γνωρίζω αν μπορεί να ερμηνευτεί το παράδοξο φαινόμενο απ' τη μια πλευρά διάφορες απόψεις και δημοσιεύματα να αναφέρουν πως «. . . αρχίζει επιτέλους η ανέγερση του μεγάρου Μουσικής ... » κι από την άλλη, μόλις τελειώνει και αρχίζει τις λειτουργίες του να εξαπολύονται μύδροι. κατά της απόφασης για την κατασκευή του κτιρίου Β (!) από τους ίδιους σχεδόν με γενική επικεφαλίδα «... σωρεία αντιδράσεων για το νέο κτίριο ...».

Επειδή η ιστορία κάνει κύκλους πρέπει κανείς να υπενθυμίσει πως «οι φορείς της πόλης» είχαν συμφωνήσει να χωροθετηθεί στη νέα παραλία στην περιοχή της παλιάς ηλεκτρικής, πριν εκδηλωθεί στα 1992 η σφοδρή αντίδραση του Τεχνικού Επιμελητηρίου, το οποίο παρά τις ειλημμένες αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου αντιπρότεινε ως «βέλτιστη λύση» την περιοχή του Ποσειδωνίου με την εκτίμηση πως :

- ✓ Η κατασκευή του αποτελούσε αναγκαιότητα για τη Θεσ/νίκη καθώς έπρεπε να δημιουργηθεί ένας πολιτιστικός πυρήνας μητροπολιτικής σημασίας ανταγωνιστικός προς το κέντρο της πόλης.
- ✓ Η έκταση των χώρων ήταν επαρκής και στην ιδιοκτησία του δημοσίου, με δυνατότητα άμεσης πρόσβασης τόσο οδικά όσο και από τη θάλασσα.

Προτάθηκε τότε κυρίως η πραγματοποίηση πανελληνίου αρχιτεκτονικού διαγωνισμού ώστε με συγκριτική αξιολόγηση των προτάσεων και ιδεών να επιλεγεί η καλύτερη - με το καλύτερο σύστημα - και να αποφευχθεί η περίπτωση μεταφοράς της προμελέτης που υπήρχε, από θέση σε θέση.

Δυστυχώς έγινε δεκτή η μισή πρόταση του ΤΕΕ, με τα αποτελέσματα να είναι ορατά από τη στεριά και αποκαρδιωτικά από τη θάλασσα.

Ακολουθήθηκε η διαδικασία της «μελέτης - κατασκευής» με βάση τη «δωρεά προμελέτη» που «βελτιώθηκε» για να προκύψει τελικά ο σημερινός όγκος.

Όγκος που κατασκευάστηκε και συνθέτει τη νέα πραγματικότητα για τα πολιτιστικά δρώμενα της μητροπολιτικής Θεσ/νίκης.

Σε όλη αυτή τη διαδρομή υπήρχε και το κτίριο Β - που δεν κατασκευάστηκε με την πρώτη εργολαβία - στο οποίο προβλεπόταν η δημιουργία συνεδριακού κέντρου - βιβλιοθήκης - βοηθητικών χώρων και χώρων στάθμευσης 400 θέσεων.

Όταν λοιπόν αποφασίζεται η κατασκευή του κτιρίου αυτού το οποίο από πλευράς ογκοπλασίας είναι απείρως μικρότερο από τον δημιουργημένο όγκο, πλην όμως απαραίτητο για τις λειτουργίες, ξεσηκώνεται θύελλα διαμαρτυριών και επιστρατεύονται επιχειρήματα του τύπου «είναι ακριβό το εισιτήριο» ή «δεν έχουμε λεφτά για σχολεία» κ.λ.π.

Τίθεται επομένως το ερώτημα. Αυτή η πόλη θα αναλάβει τα ρίσκα για την ανάπτυξή της ; Θα αποφασίσει με σαφήνεια τι επιθυμεί ; η θα διεμβολίζεται από αποφάσεις τρίτων συμπεριλαμβανομένης και της κρατικής εξουσίας;

Όταν έπρεπε να επιβληθεί ο αρχιτεκτονικός διαγωνισμός για την κατασκευή ενός κτιρίου - συμβόλου για την πόλη, ενός αρχιτεκτονήματος που θα έπρεπε να θαυμάζουν οι άλλες πόλεις ακολουθήθηκε στα μουλωχτά η μελετοκατασκευή με τα θαυμαστά αποτελέσματα. Τότε γιατί δεν αντέδρασε η πόλη, οι φορείς, οι παράγοντες;

Στις σημερινές πραγματικότητες με βάση την ιστορία του μεγάρου είναι βέβαιο πως το **κομβικό σημείο** ήταν και συνεχίζει να είναι η **αρχιτεκτονική του κτιρίου**, η ένταξή του στο περιβάλλον, η σχέση του με την πόλη και τη θάλασσα. Η κατασκευή του συνεδριακού κέντρου, ως κτίσμα, ως όγκος, ως παρέμβαση αποτελεί παρωνυχίδα - κτίριο συνοδείας- ενός μορφώματος που σημάδεψε τη Θεσ/νίκη και θα την ακολουθεί επί μακρόν.

Γι' αυτό λέμε και ξαναλέμε πως η αρχιτεκτονική αποτελεί τη λυδία λίθο για την αισθητική των πόλεων, των κτιρίων και συνιστά τη στέρεη βάση για συγκριτική αξιολόγηση. Ας προσπαθήσει λοιπόν κάποιος να συγκρίνει **από τη μια πλευρά** το αρχαιολογικό και το βυζαντινό μουσείο(προϊόν αρχιτεκτονικής ενασχόλησης) **και από την άλλη** το συνεδριακό της έκθεσης και το μέγαρο μουσικής (προϊόν μελετοκατασκευής).

Συμπερασματικά θα λέγαμε λοιπόν πως για το κτίριο Β προέχει η αρχιτεκτονική του (που όμως δυστυχώς εξαρτάται και επηρεάζεται από τον κατασκευασμένο όγκο) που πρέπει να ελεγχθεί και όχι η σκοπιμότητα για την κατασκευή του.

Θανάσης Κ. Παππάς

Αρχιτέκτων

Γ.Γ. Πανελληνίας Ένωσης Αρχιτεκτόνων - ΣΑΔΑΣ

Μέλος Ε.Ε. του ΟΡΘ